

FINALE (Nullum crimen nulla poena sine lege - In dubio mitius)

Matej i nekolicina njegovih prijatelja se dugi niz godina bave krijumčarenjem opojnih droga. Tako je nad Matejem zbog sumnje u počinjenje kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta provodio istragu. U okviru te istrage, USKOK je od istražnog suca Karla zatražio dozvolu za provođenje tajnih mjera nadzora i snimanja Matejevih telefonskih razgovora s njegovim prijateljima kao drugim osumnjičenicima. Rješenjem je dozvoljeno provođenje te mjere, ali ono nije bilo obrazloženo jer je Karlo znao da sudska praksa hrvatskih sudova dopušta mogućnost da dozvoljava za nadzor i tehničko snimanje telefonskih razgovora uopće ne bude obrazložena. Provođenjem te mjere prikupljene su snimke koje će poslužiti kao dokazi u kaznenom postupku.

Jedne je večeri Matej krenuo prodati dogovorenu količinu kokaina Srećku, ne znajući da ga prati Toni, policajac u civilu. Matej je prenosio malu količinu kokaina u maloj, dobro zatvorenoj plastičnoj vrećici. Kada je htio pružiti vrećicu kokaina Srećku, Toni ga je pokušao uhititi. Međutim, reagiravši u sekundi, Matej je progutao plastičnu vrećicu znajući da se ne može tako lako rastvoriti i nadajući se da će je uskoro moći brzo izbaciti iz sebe. Kada ga je Toni upitao gdje je vrećica, Matej je rekao kako nema nikakve vrećice i da su Srećko i on tamo jer mu je ovaj morao vratiti pozajmljeni novac. Iznervirani je Toni povikao da ne želi slušati te laži jer je vidio kako je progutao vrećicu. Uhitio je Mateja i odveo ga je u policijsku postaju.

Kako nigdje na Mateju nije pronađeno tragova droge, odveden je u bolnicu gdje je odbio uzeti lijek koji bi izazvao povraćanje, a s ciljem da se utvrdi je li progutao vrećicu s drogom. Po njegovu odbijanju tri policajca polegla su ga na krevet, te je liječnik sondom u Matejev želudac ubrizgao supstancu koja će ipak izazvati povraćanje. Matej se isprva grčio i preznojavao, a u konačnici je u prisutnosti liječnika i tri policajca povratio te je izdvojena vrećica s kokainom koju je bio progutao. Temeljem tako pribavljenih dokaza, protiv Mateja je proveden kazneni postupak.

Na suđenju, ispitan je i niz svjedoka. Između ostaloga, kao svjedok je na suđenje bio pozvan i Matejev prijatelj Haris, a protiv kojeg je u drugom kaznenom postupku također podignuta optužnica za kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama. U njegovoj je pratnji s njim došla i njegova supruga Razija. Oboje su državljani Bosne i Hercegovine i praktični su muslimani. Razija još od malena, kako dolazi iz izuzetno konzervativne sredine, nosi niqab. Došavši u zgradu suda, zaštitar Niko koji izvršava pregled svake osobe koja želi ući, rekao je Raziji kako je ne može pustiti u sudnicu ako ne skine niqab jer se to protivi sigurnosnim propisima koje je na svojem radnom mjestu dužan poštivati. Razija se naljutila i rekla Niki kako je poštivanje prava svih osoba neovisno o vjeri i vjeroispovijesti ustavno pravo svih u Republici Hrvatskoj, te da je poštivanje prava svih, pa tako i prava na slobodu vjeroispovijesti, jedna od najviših vrednota ustavnog poretka RH. Niko se na to oglušio i zabranio Raziji ulazak u prostorije suda.

U konačnici, Matej je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam godina i služi je u kaznionici u Lepoglavi. Kao dugogodišnji krijumčar Matej je bio i uživatelj kokaina. U zatvorskoj bolnici dijagnosticiran mu je hepatitis C s vrlo visokom prisutnosti virusa u krvi. Kroz neko se vrijeme neuspješno liječio interferonom. S obzirom na to da mu je zdravstveno

stanje bilo vrlo loše, patio je od iscrpljenosti, bolova u abdomenu, zglobovima i mišićima, mučnine i slabosti, a često ga je sputavala i depresija. Kao nuspojava liječenja, na mjestima mu je ispadala kosa, a oštetila mu se i štitna žlijezda. U konačnici, Matej je još dodatno teško obolio od amiotrofične lateralne skleroze, poznate i kao Lou Gehrigova bolest. Većina oboljelih umire unutar 5 godina od postavljene dijagnoze. Ta teška bolest Mateju je znatno otežala govor i disanje, a s vremenom je u potpunosti izgubio osjet u rukama i nogama. Znao je da mu predstoje posljednji mjeseci života koje će provesti u potpunoj agoniji i potpuno paraliziran te je radije htio odmah dostojanstveno umrijeti nego da nedostojanstveno živi. Međutim, samoubojstvo nije kazneno djelo, ali ga Matej uslijed svojeg zdravstvenog stanja nije mogao samostalno izvršiti, već je htio da mu u tome pomogne njegova dugogodišnja djevojka Kristina. Smatrao je da će inače biti zakinut za mogućnost da se liši života, a koju bi imao da nije teško bolestan.

T1: Mateju je povrijeđeno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života kakvo mu jamči članak 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

A1: Mateju to pravo nije povrijeđeno.

T2: Liječnik, Toni i drugi policajci počinili su kazneno djelo mučenja i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja.

A2: Oni nisu počinili to kazneno djelo.

T3: Niko je počinio kazneno djelo povrede slobode vjere.

A3: Niko nije počinio navedeno kazneno djelo.

T4: Kristina bi, ako bi pomogla Mateju, počinila kazneno djelo usmrćenja na zahtjev.

A4: Pomažući Mateju Kristina ne bi počinila niti jedno kazneno djelo.